

DETTE ER SISTE NUMMER FOR DE SOM IKKE HAR FORNYET ABONNEMENTET

I likhet med tidligere år, har vi sendt ut årets første numre av 'Helserådet' til alle kommunelegene i landet pluss en del andre som har vært abonnenter i 2009 eller tidligere. De aller fleste har imidlertid nå fornyet abonnementet. De som ennå ikke har gjort det, bes gjøre det snarest. Ellers blir dette det siste nummeret som tilsendes i år. Benytt gjerne den tidligere tilsendte bankgiroblanketten eller benytt en ny og betal kr. 670,- til 'Helserådet's konto nr. 1609.04.46138.

Vi minner om at en kommune, bydel eller annen enhet kan få tilsendt flere tilleggseksemplarer hver gang til rimelig pris. Når man har et "hovedabonnement", kan det tegnes tilleggsabonnement for individuell tilsendning, d.v.s. til en annen adresse enn hovedabonnementet. Pris kr. 210,- pr. tilleggsabonnement. Hvis det ønskes flere eksemplarer i samme sending som hovedabonnementet, koster det til sammen kr. 500,- ekstra pr. år for inntil 8 ekstra eksemplarer og til sammen kr. 1000,- ekstra pr. år for 9 eller flere tilleggseksemplarer, uansett hvor mange eksemplarer det dreier seg om (dog innen rimelighetens grenser). Skriv gjerne til 'Helserådet' eller send en e-post melding til smi@helsebiblioteket.no og si hva som ønskes og oppgi navn/adresse på eventuell(e) tilleggsadressat(er).

Red.

NÅR DET HASTER MED Å FÅ PÅ Plass EN FORSKRIFT

Av Anders Smith, Helsedirektoratet

Fra tid til annen oppstår det et mer akutt behov for nytt lov- eller forskriftsverk. For ikke så mange år siden opplevde vi salmonella-utbruddene i Østfold. Første gang, i mai 2005, fikk Helsedirektoratet på plass en forskrift i løpet av 5 arbeidsdager. Det var for å regulere virksomheten i forbindelse med kjøletårn.

Det er alltid en viss fare når man skal lage en forskrift i en fei: denne gangen i Østfold bommet vi på "synderen": det var ikke et kjøletårn, men noe som nesten ingen visste hva var inntil da: nemlig en såkalt luftscrubber. Så var det i gang igjen med nytt forskriftsverk til erstatning for det første, og det kom på plass 1 ½ måned senere. Også dette forskriftsverket viste behov for visse justeringer utover høsten det samme året.

Denne vinteren som har vært lang og kald, også på Vestlandet, har bidratt til svært høye verdier av luftforurensning i Bergen.

Bergen kommune var tidlig opptatt av at noe måtte gjøres med bilbruken i sentrum. Spørsmålet var hvilket lovverk man skulle ta i bruk. Kunne Bergen kommune (som kommunal helsemyndighet) fatte et vedtak hjemlet i kommunehelsetjenesteloven, og hvem skulle vedtaket være rettet mot? Man var nok inne på tanken å fatte et stansvedtak (kommunehelsetjenestelovens § 4a-10) som gikk på den enkelte bilist etter en nærmere fastsatt regel, f. eks. i form av et forbud mot all privat bruk av personbiler etter et såkalt partall/oddetallsystem. Dette ville innebære at det ville være forbudt å kjøre bil som hadde partall som siste nummer, på datoer som representerte et oddetall, og omvendt. Problemet med et forslag som dette, var at et vedtak ville være å anse som enkeltvedtak rettet til enhver bilist i området, ja til alle andre bilister også (det kunne jo tenkes at en vossing tenkte seg en tur til Bergen, og hva da?). Så forslaget strandet ved tanken på at noen hundre tusen bilister måtte varsles og gis en klageadgang med en klagefrist. Og den sanksjonen som var aktuell i henhold til kommunehelsetjenesteloven, var utelukkende bøter eller anmeldelse/fengselsstraff (kfr. kommunehelsetjenestelovens § 4a -11). Det var vel ikke akkurat det Bergen kommune ønsket seg. Ikke politiet heller! Kommunehelsetjenesteloven hjemler nemlig ikke muligheten for å illegge

overtredelsesgebyr i saker som dette, og ikke noe forskriftsverk heller.

Så meldte spørsmålet seg om man kunne lage en hasteforskrift hjemlet i både kommunehelsetjenesteloven og veitrafikkloven. Begge lovene åpner for utarbeidelse av forskrifter. Tanken var at veitrafikkloven trolig allerede hadde hjemmelsgrunnlag for illeggelse av overtredelsesgebyr (kfr. veitrafikklovens § 7, annet ledd, jfr. også veitrafikklovens § 31 siste ledd om gebyr).

Eller om man helt og holdent skulle overlate til veimyndighetene selv å bruke sitt lov- og forskriftsverk for å legge nødvendige restriksjoner på veitrafikken. Da ville kommunehelsetjenestens engasjement i saken vært i overensstemmelse med kommunehelsetjenestelovens § 1- 4, annet ledd som gir kommunehelsetjenesten en rett og en plikt til å medvirke overfor andre. Kfr. kommunehelsetjenestens medvirkningsplikt overfor "andre offentlige organer hvis virksomhet har betydning for helsetjenestens arbeid. Helsetjenesten skal av eget tiltak gi informasjon om de forhold som er nevnt i annet ledd, første punktum til de offentlige organer som har ansvar for iverksetting av tiltak som kan virke inn på helsen. ..."

Ved overtredelse av en slik eventuell forskrift så man for seg en gebyrlegging på linje med overtredelse av piggdekkforbudet eller overtredelse av parkeringsbestemmelsene i kommunen.

Samferdselsdepartementet bekreftet at vegtrafikkloven gir Kongen hjemmel til å fastsette forskrifter med prinsipielt innhold slik Helsedirektoratet hadde foreslått. Kongen ville også eventuelt kunne delegere forskriftsmyndigheten til Samferdselsdepartementet, men det ville forutsette et R-notat og interdepartemental høring. Det var derfor klart at en slik forskrift ikke ville la seg fremskaffe før etter flere dager. Samferdselsdepartementet ønsket også helst at en slik forskrift ble gjort mer generell slik at også andre kommuner kunne ta den i bruk, om nødvendig.

Det var også underveis reist spørsmål om muligheten for å fatte vedtak mot veieierne, men hva skulle veieierne (kommunale, fylkeskommunale og eventuelt statlige) gjøre med det? I henhold til innholdet i avsnittene ovenfor, ville de stå uten lovlig hjemmel til gebyrlegging. Så et vedtak fra helsemyndighetenes side ville bare være et slag i luften!

Da stod vi der og hadde valget: ingen forskrift i det hele tatt eller en forskrift kun hjemlet i kommunehelsetjenesteloven (og med trussel om bøter eller fengselsstraff som eneste sanksjonsmulighet). Hva gjorde vi da,

og hva ønsket Bergen kommune?

Etter å ha vurdert ulike alternativer, mente Helse- og omsorgsdepartementet at en midlertidig forskrift ville være det riktige virkemiddelet slik situasjonen var den 5. februar. Helsedirektoratet sammen med Bergen kommune utarbeidet utkast til forskrift, basert på kommunehelsetjenestelovens bestemmelser om straffesanksjonering ved overtredelse av forskriften (altså bøter eller fengselsstraff inntil 3 måneder).

Forskriften lyder slik:

§ 1 Formål

Forskriftens formål er å verne befolkningen mot helsefarlig luftforurensning i Bergen kommune.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder all bruk av personbiler innenfor ytre bomring i Bergen kommune. Forskriften gjelder ikke for Straume bro. Ut over dette gjelder forskriften for Laksevåg innenfor bompengestasjonen på Gravdal på Rv 555 samt Melkeplassen med tilhørende område innenfor bompengestasjonen i Fyllingsdalen på Rv 540.

§ 3 Forbud

I perioder med luftforurensningsverdier som overskrider grenseverdiene som følger av forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnings av forurensning, kapittel 7 om lokal luftkvalitet, eller i perioder når kommunen anser at det foreligger overhengende fare for overskridelse av disse, gjelder forbud mot all privat bruk av personbiler hvis registreringsnumre slutter på partall på datoer som representerer oddetall. Tilsvarende gjelder forbud mot all privat bruk av personbiler hvis registreringsnumre slutter på odde-tall på datoer som representerer partall.

Kommunen kunngjør løpende når vilkårene etter første ledd er oppfylt.

§ 4 Unntak – dispensasjon

Forskriften gjelder ikke for elektriske biler og personbiler som ledd i transport av funksjonshemmede. Forskriften gjelder ikke i øyeblikkelig hjelp-situasjoner. Kommunen kan fravike forbudet i forskriften § 3 i andre tilfelle når kjøring anses åpenbart nødvendig.

§ 5 Virkeperiode

Forskriftens bestemmelser gjelder for 2010. Forskriften trer i kraft straks.

§ 6 Straff

Overtredelse av forskriften eller vedtak truffet med hjemmel i forskriften straffes med bøter i samsvar med lov 19. november 1982 nr. 66 om helse-tjenesten i kommunene § 4a-11.

Sluttkommentar:

Bergen kommune er seg bevisst at de nå har bruk av bøter som sanksjonsmiddel i forbindelse med den vedtatte hasteforskriften. Bergen kommune ønsker imidlertid å utvise nødvendig skjønn i denne forbindelse. Det var jo heller ikke bøter de ønsket, men en ordning med gebyr eller forenklet forelegg.

Referansekode i 'Helserådet': MHV 2010 – 1

Stikkord: Luftforurensning. Bergen. Hasteforskrift. Bøter. Gebyr.

SAMKOMMUNE

Red. innledning:

'Helserådet' har tidligere hatt flere artikler om interkommunalt samarbeid, inkl. den formen som kalles samkommune. I 2006 hadde vi en artikkelserie gående som het "Interkommunalt samarbeid om helsetjenester". Serien ble utgitt som eget hefte i februar 2007. Dette heftet kan fortsatt bestilles: pris kr. 180,- fritt tilsendt. Send e-post til: smi@helsebiblioteket.no.

Stoffet nedenfor er i sin helhet hentet fra bladet Kommunal Rapport nr. 5/2010 (18. februar 2010). Det inneholder en oversikt over begrepet Samkommune samt to artikler skrevet av journalist Jan Inge Krossli.

Samkommune

- Samkommune er en modell beregnet på et omfattende og forpliktende samarbeid mellom to eller flere kommuner.
- Lovfesting av samkommunen ble utredet første gang av Kommunaldepartementet i 2005.
- Det pågår to forsøk med samkommuner: Innherred og Midtre Namdalen i Nord-Trøndelag.
- I fjor vår varslet kommunalminister Magnhild Meltveit Kleppa i Kommunal Rapport at regjeringen vil gå inn for å lovfeste samkommunen som en modell for å samarbeide om nye, større oppgaver i samhandlingsreformen.
- Et høringsnotat kommer i løpet av våren, og lovendringer skal vedtas i løpet av året.

I dag er samkommuner:

- En egen juridisk enhet, og et forvaltningsorgan, med egen administrativ leder.
- Regulert gjennom en avtale som definerer hvilke oppgaver samarbeidet skal omfatte – myndighetsutøvelse og drift.
- Politisk styrt av samkommunestyret som øverste besluttsende organ. Representantene velges av og fra de enkelte kommunestyrene.
- Finansiert indirekte av kommunene, men med selvstendig økonomi.

Samkommunens testpiloter

NAMSOS: Drømmedelegasjonen kom på besøk til Helse- og omsorgsdepartementet tirsdag: En lys levende samkommune som brenner etter å bli pilot for samhandlingsreformen.

Av: Jan Inge Krossli

Midtre Namdal samkommunestyre sa et rungende ja til å prøvefly samhandlingsreformen da de møttes i Namsos for to uker siden.

Tirsdag denne uka la en delegasjon fram planen for ledelsen i Helse- og omsorgsdepartementet, ledet av Namsos-ordfører Morten Stene (Ap), som også har turnus som samkommunens ordfører i 2010.

– Vi har jobbet lenge for å få spille ball med departementet, og høre om vi er på rett vei, sier han til Kommunal Rapport.

Veien kunne ikke vært mer politisk korrekt. Først ble namdalskommunene i fjor høst det andre forsøket med samkommune i Norge, samtidig som regjeringen jobber med å lovfeste og spre modellen utover hele landet. Nå vil de hjelpe regjeringen med å svare på om en samkommune kan løse samhandlingsreformens nye, store oppgaver i praksis.

Men ennå er de litt for langt foran regjeringen til å få løfter om pilotstatus og penger.

Samkommunens eksamen

På møtet i departementet deltok også kommuneoverlege Per W. Tvete, som har ledet arbeidet med samhandlingspiloten, hvor også Namsos sykehus har vært med.

Fredag for to uker siden presenterte han gruppens rapport for et spent samkommunestyre. Forslagene popper opp på lerretet.

– Vi må utfordre Helsedepartementet på å fjerne skillet mellom spesialisert og kommunal rehabilitering. Da kan vi få felles inntakskontor ved Namdal Rehab IKS.

Utredningen er omfattende, grundig og konkret: Full stilling til forebygging, pasientkoordinator mellom kommune og sykehus, sykehjem forsterket med leger fra sykehuset, sykehusets lærings- og mestringssenter til samkommunen, ambuleringstjenester innenfor rus og fysioterapi.

Gjennomføringen blir samkommunens eksamen.

«Ulven» Namsos

I kommunestyresalen denne fredagen står det ikke partinavn, men kommunenavn, på skiltene som viser hvor representantene skal sitte: Namsos har 11 plasser, Overhalla fem, Namdalseid fire og Fosnes tre.

Fra Namsos møter hele formannskapet, fra de andre kommunene deler av det. Senterpartiet er noe overrepresentert med sine mange toppverv.

Deres eneste forgjengere er samfylkingene i Levanger og Verdal, som fikk danne Innherred samkommune i 2004. Trøndelag FoU AS konkluderte etter tre år med at den var en suksess: Bedre tjenester og store effektiviseringsgevinster.

Mens de er to jevnstore kommuner, er Midtre Namdal én stor og tre små. Fosnes-ordfører Bjørg Tingstad (Sp) mener det er en fordel å ha med regionbyen Namsos.

– Namsos er et naturlig sentrum og nav i samarbeidet, mener hun. Byen har 13.000 innbyggere, de tre andre kommunene drøyt 5.000 til sammen.

– Vi er blitt godt kjent med hverandre, og har klart å skape en gjensidig tillit mellom kommunene. Den store "ulven" i Namsos er blitt mindre, mener Stene.

Men samarbeid handler om å gi og ta, får vi se når et forslag for første gang blir nedstemt i Midtre Namdal samkommune.

Gi og ta

Gevinstene skulle bli større enn innsatsen for kommunene som gikk inn i samkommunen. Men for å etablere en felles brann- og redningstjeneste måtte for mange gi for mye.

– Namsos har allerede god brannberedskap. Er det riktig at vi skal ta den største kostnaden for å gjøre den bedre i andre kommuner, spurte Ståle Busch (Frp), som ikke ville stemme for å ta med seg en ny økonomisk forpliktelse til sitt kommunestyre.

1,7 millioner i økte årlige kostnader ble for mye for et stort flertall, selv om tjenestene skulle bli bedre. Forslaget som falt skapte en viss forvirring. Skulle det få en ny sjanse i kommunestyrene, eller er det avvist for godt?

Hege Sørli, som er administrasjonssjef i både Namsos og for samkommunen, heller mot det siste. Ordfører Stene konstaterer:

– Dette er bare vårt tredje møte, så vi må gå opp løypa litt.

Harmonien ble gjenopprettet da Namdalseid fikk partnernes politiske støtte til en viktig sak for kommunen: Hurtigbåt mellom Statland og Namsos.

– Vi støttet bru til Gjøl, så nå håper vi dere støtter dette prøveprosjekt, sier ordføreren med et smil på vei ned fra talerstolen.

Søknad om økonomisk støtte skal sendes fylkeskommunen.

Vern mot sammenslåing

For småkommunene i Midtre Namdal er samkommunen et middel til å overleve som selvstendige kommuner, og slett ikke et skritt mot sammenslåing.

– Noen biter av vår virksomhet klarer vi ikke å løse alene. De legger vi i samkommunen, men så langt er det bare 5 prosent, sier Namdalseid-ordfører Steinar Lyngstad (Sp), og illustrerer poenget med biter av lokal laks fra Namsen på lunsjtallerkenen.

– Samkommunen er et reelt alternativ til sammenslåing, som lettere vil føre til sentralisering av skoletilbud og andre tjenester. Nå styrer vi det sjøl, sier Tingstad.

– Vi vil heller ha en egen stemme i et forpliktende samarbeid enn å være et grendelag som kjemper for sine saker i en stor kommune, sier Lyngstad.

Samkommunen er bygget på et tett og omfattende samarbeid i Midtre Namdal regionråd. Forsøksprosjekter med felles barneverntjeneste og miljø- og landbruksforvaltning er blitt evaluert som vellykket: Brukerne er mer fornøyd, penger er spart.

De gode erfaringene overbeviste skeptikerne, og politikerne kunne trygt ta skrittet inn i et helhetlig, forpliktende samarbeid.

– Det er blitt mye mer interessant å være politiker i samkommunen. Vi kan ta beslutninger, uten at det må være konsensus i alle saker. Modellen gir bedre politisk styring, mener Stene.

Besøk fra Østfold

De fire ordførerne avviser innvendingen om at samkommunen blir et fjerde

forvaltningsnivå, og at de ikke er direkte valgt.

– Alt vi samarbeider om skal godkjennes i fire selvstendige kommunestyrer. Jeg vil også tro at vi har med oss tilliten vi har fått av velgerne inn i samkommunen, mener Lyngstad.

Mange kommuner venter spent på at samkommunen skal bli en lovfestet samarbeidsmodell i løpet av året. Flere snuser på Midtre Namdals erfaringer.

I slutten av januar besøkte seks ordførere fra kommunene i Indre Østfold regionråd Namsos. Leder Trygve Westgård, ordfører i Askim, ble begejstret for samkommunen.

– Mange er blitt mer og mer skeptiske til alle de interkommunale selskapene som lever sitt eget liv. Politikerne må ta tilbake styringen med tjenestene, sa han til Namdalsavisa.

Sp-opprør mot samkommuner

Lom-ordfører Simen Bjørgen (Sp) varsler kamp mot Sp-ledelsens satsing på samkommuner. Flere av partiets ordførere støtter ham.

Av: Jan Inge Krossli

Bjørgen vil heller utvikle suksessen regionråd som samarbeidsmodell enn fiaskoen samkommuner.

Han sier til Kommunal Rapport at han vil ta opp saken i partiets sentralstyre om kort tid.

– Samkommunemodellen kan ikke kalles annet enn en fiasko når det har vært to prøveprosjekt i løpet av sju år. I stedet for å kaste bort tid og ressurser på en slik modell, bør vi bygge videre på velfungerende regionråd som 97 prosent av kommunene deltar i, mener Bjørgen, som er leder i Nord-Gudbrandsdalen regionråd.

Han vil ha statlig støtte til drift av regionrådene, og at de i det minste blir et likeverdig alternativ på Navarsetes «meny» av samarbeidsmodeller for samhandlingsreformen.

Flere sammenslåinger

Flere Sp-ordførere deler ifølge Nationen nylig Bjørgens kritikk mot samkommunen for å være et nytt, fjerde forvaltningsnivå som fører til mer byråkrati og mindre demokrati.

Bjørgen frykter at et mer forpliktende samarbeid i samkommuner skal fortrengte regionrådene.

– Samkommunen blir et nytt beslutningsorgan, som det vil bli fristende for politikere å flytte stadig flere oppgaver til. Å delta i kommunestyret kan bli en ørkenvandring, og veien til full sammenslåing kort, sier Bjørgen, som mener det siste ikke nødvendigvis er galt.

Regionrådene kan fint håndtere nye oppgaver som kommer med samhandlingsreformen, ifølge Bjørgen. I Nord-Gudbrandsdalen har kommunene i rådet valgt Sel som vertskommune for et lokalmedisinsk senter.

Navarsete avviser kritikk

Kommunalminister og Sp-leder Liv Signe Navarsete avviser kritikken om at samkommunen blir et nytt forvaltningsnivå.

– Beslutningene i samkommunen vil også etter samhandlingsreformen omfatte en begrenset del av kommunenes virksomhet, sier hun til Kommunal Rapport.

Hun mener det ligger i tilliten velgerne har gitt et kommunestyre at representantene kan velge å løse noen oppgaver sammen med andre kommuner. Sterkere folkevalgt styring er en stor fordel med samkommunemodellen.

– Kommunene skal selv velge hvilke oppgaver de ønsker å løse i samkommunen, sier hun, og påpeker at kommunene vil stå fritt til å velge andre samarbeidsmodeller.

Referansekode i 'Helserådet': OLE 2010 - 8

Stikkord: Samkommune. Midtre Namdal. Tvette Per W.

VEILEDER FOR STØYVURDERING VED ETABLERING AV NÆRMILJØANLEGG

HelseDirektoratet minner om denne veilederen som første gang ble utgitt av Helse- og omsorgsdepartementet i 2006. Henvendelser fra kommunale myndigheter og naboer til nærmiljøanlegg, spesielt ballbinger, har avdekket behov for presiseringer av en del punkter i veilederen.

Veilederen inneholder nå blant annet en standardisert metode for måling og beregning av støy som burde bidra til en mer enhetlig vurdering og behandling av slike anlegg i landets kommuner.

Veilederen har som formål å sikre at støy som miljøfaktor blir tilstrekkelig utredet og vurdert når nye anlegg blir planlagt og utført, slik at støyplasser og konflikter unngås. Innholdet i veilederen er å anse som anbefalinger og råd og skal

- bidra med kunnskap om støy og støyplasser
- gi veiledning om støymålinger og
- gjennom å gi anbefalte støynivåer, bidra til en mer samordnet og enhetlig behandling av nærmiljøanlegg i fylker og kommuner

Målgruppe

Veilederen retter seg mot produsenter av nærmiljøanlegg, utbyggere (skoler, vel-foreninger og idrettslag, m.v.), saksbehandlere i kommunene (idrettsetat, helseetat, plan- og bygningsetat) fylkeskommunene samt landets fylkesmenn.

Innholdsfortegnelse

Forord
Skjematisk fremstilling av aktører
Innledning og sammendrag
Generelt om helseeffekter av støy
Hva er det som kan skape konflikter og støyplasser?
Støymålinger og tiltak
Anbefalte støygrenser
Metode for måling og beregning av støy fra ballbinger
Myndigheter og regelverk

Utgivelsesår / sist revidert

2006/april 2009. Rapporten kan lastes ned som et pdf-dokument:
http://www.helseDirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00118/veileder_for_st_yvu118299a.pdf

Ansvarlig divisjon og avdeling i HelseDirektoratet

Den kan også bestilles hos HelseDirektoratet: IS-nr.: IS-1693.
Divisjon folkehelse og levekår, avdeling lokalt folkehelsearbeid

Referansekode i 'Helserådet': MHV 2010 – 2

Stikkord: Støy. Ballbinger. Nærmiljøanlegg.

ARBEID, HELSE OG SOSIAL ULIKHET

HelseDirektoratet har nylig utgitt denne rapporten. Den har som formål å vise forskning og faglitteratur som ser på sammenhenger mellom arbeid, helse og sosial ulikhet.

På bakgrunn av en slik sammenstilling av foreliggende materiale drøfter Dahl, Van der Vel og Harsløf ved Høgskolen i Oslo hvilke faglige og politiske implikasjoner denne kunnskapen har. Rapporten ser særlig på hvordan samspillet mellom helse og sosioøkonomisk posisjon påvirker yrkesdeltakelse – og hvordan dette samspillet har utviklet seg over tid.

Samspillet drøftes og forklares med utgangspunkt i to hovedprosesser; helsemessig seleksjon og påvirkningsforhold. Diskusjonene føres på hhv mikronivå, som ser på individuelle faktorer, mellomnivå – som setter bedriften i fokus, og makronivå som ser disse prosessene i lys av arbeidslivsstrukturer og forhold ved velferdsstaten.

Rapporten viser hvordan helse og arbeid henger sammen; og at personer som befinner seg utenfor arbeidsmarkedet, har gjennomgående dårligere helse enn de som er i arbeid. Særlig er dette tydelig i forhold til psykiske helseplager. Videre viser rapporten at grad av yrkesdeltakelse og sykkelighet henger sammen med sosioøkonomiske faktorer, hvor særlig utdanning spiller en viktig rolle. Som oftest er det snakk om flere ulike effekter i samspill; utstøting fra arbeidslivet kan i seg selv skyldes nedsatt helse som igjen forsterkes ved konsekvensene av å miste arbeidet – slik som tap av økonomiske ressurser, sosial kontakt, negativ livsstil eller en opphopning av sosiale problemer.

Rapporten kan bestilles hos HelseDirektoratet, IS nr.: IS-1774. Den kan også lastes ned som et pdf-dokument:

http://www.helseDirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00281/Arbeid_helse_og_so_281829a.pdf

Referansekode i 'Helserådet': ULI 2010 – 2

Stikkord: Arbeid og helse.

HELSE RÅDET

Nytt fra emnebibliotek for samfunnsmedisin og folkehelsearbeid
Helsebiblioteket, Nasjonalt Kunnskapscenter for helsetjenesten

Postboks 7004 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Redaktør: Anders Smith
Telefon 92 89 56 16

Internett: <http://www.helsebiblioteket.no>
e-post: smi@helsebiblioteket.no